

**UCHWAŁA NR LXXII/512/23
RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE**

z dnia 29 czerwca 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023 - 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572), art. 176 pkt. 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447, 1700, 2140, Dz. U. z 2023 r., poz. 403) oraz art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268, 2270 z późn. zm. ¹⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 - 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Gryfino.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2023 roku.

Wiceprzewodniczący Rady

Piotr Romanicz

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r., poz. 1,66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967, 2127, 2140, 2754, z 2023 r., poz. 185.

Załącznik do uchwały Nr LXXII/512/23
Rady Miejskiej w Gryfinie
z dnia 29 czerwca 2023 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2023 – 2025

Gryfino, 2023

I. Wprowadzenie.....	2
II. Podstawy prawne.....	3
III. Gmina Gryfino w demografii.....	4
IV. Diagnoza.....	5
V. Zasoby instytucjonalne.....	9
VI. Założenia Programu.....	10
VII. Adresaci Programu.....	10
VIII. Cele Programu.....	11
IX. Przewidywane efekty.....	13
X. Źródło finansowania.....	14
XI. Monitoring/ewaluacja.....	14
XII. Wyniki konsultacji społecznych.....	15
XIII. Podsumowanie.....	15
XIV. Spis tabel.....	16

WPROWADZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Gryfino na lata 2023 – 2025 stanowi kontynuację działań na rzecz wspierania rodzin, realizowanych w poprzednich latach, z uwzględnieniem postępujących zmian społecznych i rodzaju zdiagnozowanych problemów. Jednostką organizacyjną wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej jest jednostka organizacyjna samorządu terytorialnego, dlatego też do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie należy opracowanie i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny. Gmina Gryfino zapewnia szeroki wachlarz specjalistycznej pomocy skierowanej do osób mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Należy do nich możliwość skorzystania z pomocy psychologa, terapeuty rodzinnego czy pomoc prawna. Ponadto Gmina Gryfino zapewnia możliwość uczestnictwa w konsultacjach w działaniach interwencyjno – wspierających dla osób uzależnionych od narkotyków i członków ich rodzin oraz w konsultacjach w działaniach interwencyjno – wspierających dla osób doznających przemocy i stosujących przemoc. W bieżącym roku planuje się utworzenie Mobilnego Punktu Doradztwa i Konsultacji, którego głównym celem będzie świadczenie specjalistycznej pomocy w miejscu zamieszkania oraz podjęcie współpracy z lekarzem psychiatrą, celem udzielania wsparcia w zakresie zaburzeń psychicznych u dzieci i osób zagrożonych lub dotkniętych zjawiskiem przemocy, uzależnienia od napojów alkoholowych oraz substancji psychoaktywnych. Ważnym obszarem rodzin objętych wsparciem jest pomoc rodzinom uwikłanym w zjawisko przemocy. Tym samym wobec osób objętych procedurą Niebieskie Karty opracowywane są indywidualne plany pomocy rodzinie. Warto zaznaczyć, iż w bieżącym roku zmianie uległa ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Nowelizacja w/w ustawy wprowadza szereg zmian w obszarze podejmowania działań wobec osób doznających przemocy jak i stosujących przemoc. Działania w obszarze przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom zachodzącym w rodzinach podejmuje również Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która wobec osób uzależnionych podejmuje czynności zmierzające do podjęcia leczenia odwykowego. Ważnym elementem w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom jest także podejmowanie działań w zakresie uzależnień behawioralnych, co zostało ujęte w obowiązującym Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i jest działaniem rekomendowanym przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Należy podkreślić, iż ostatnie dwa lata przyniosły dwa istotne zjawiska globalne, tj. okres pandemii oraz konflikt zbrojny na Ukrainie. Przyczyniło się to do zmiany charakteru usług pomocowych.

Na rzecz wszystkich osób, które w związku z konfliktem zbrojnym opuściły teren działań wojennych podejmowano działania w zakresie zapewnienia schronienia, wyżywienia, odzieży, środków higieny osobistej, konieczności podejmowania nauki przez dzieci i młodzież, jak również pomoc medyczną.

Praca z rodziną wymaga odpowiedniego wsparcia, dlatego ważne jest podejmowanie działań interdyscyplinarnych, opartych na:

- 1) diagnozie sytuacji rodziny i najbliższego środowiska;
- 2) analizie przyczyn pojawiających się kryzysów;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców;
- 4) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej;
- 5) dążeniu do integracji i reintegracji rodziny.

Podejmowane zadania w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej mają na celu przede wszystkim zapewnienie bezpieczeństwa materialno – bytowego rodzin, świadczenie pomocy poprzez pracę socjalną, a co za tym idzie, wsparcie asystenta rodziny oraz podejmowanie działań w zakresie aktywności społeczno – zawodowej. Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Gryfino jest dokumentem strategicznym, który został opracowany w celu realizowania zasad udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku. Realizacja Programu odbywać się będzie za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale, z wykorzystaniem jej zasobów oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

PODSTAWY PRAWNE

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku do zadań własnych Gminy należy wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Ustawa określa również system pieczy zastępczej, który stanowi zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieci w przypadkach niemożności sprawowania opieki

i wychowywania przez rodziców. Do zadań własnych gminy zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy:

- 1) opracowanie i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny;
- 2) zaangażowanie asystentów rodzin;
- 3) tworzenie i rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci;
- 4) praca z rodziną przeżywającą trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
- 5) tworzenie warunków do działania dla rodzin wspierających;
- 6) współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Gminny Program Wspierania Rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Program będzie miał charakter zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny, zależny od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji. W ramach realizacji zadań zostaną zgromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów i wskażą ewentualne potrzeby. Koordynatorem realizacji zadań wynikających z niniejszego Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie. Gminny Program Wspierania Rodziny jest zgodny z zadaniami ujętymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Gryfino na lata 2021 – 2026, która określa zakres działań podejmowanych w kierunku rozwiązywania lub minimalizowania występujących problemów społecznych w gminie. Nadto dokument jest spójny z założeniami wynikającymi zarówno z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii na lata 2022 – 2026 oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2024.

GMINA GRYFINO W DEMOGRAFII

Gmina Gryfino jest gminą miejsko – wiejską, położoną w zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie gryfińskim. Obejmuje 41 miejscowości, skupionych w 28 sołectwach. Siedzibą władz samorządowych, zarówno na szczeblu gminnym jak i powiatowym jest miasto Gryfino. Według danych Urzędu Stanu Cywilnego w ubiegłym roku na terenie gminy zameldowanych było 28.820 osób, w tym 14.955 stanowiły kobiety, natomiast 13.865 mężczyźni. Poniższa tabela przedstawia strukturę wiekową ludności zameldowanej na terenie gminy. Przy tym, należałoby podkreślić, że na terenie Gminy Gryfino zamieszkuje znacznie więcej osób. Są to te osoby, które nie są zameldowane, w związku z brakiem takiego obowiązku, jak również osoby, które w związku z konfliktem zbrojnym opuściły teren Ukrainy.

Tabela nr 1 - Struktura wiekowa ludności Gminy Gryfino

PŁEĆ	WIEK	LICZBA LUDNOŚCI
Kobiety	0 – 17 lat	2536
	18 – 59 lat	7705
	60 + lat	4714

Mężczyźni	0 – 17 lat	2646
	18 – 64 lat	8647
	65 + lat	2572

Z powyższych danych wynika, iż najwięcej osób zameldowanych na terenie Gminy Gryfino mieści się w przedziale wiekowym od 18 do 64 lat, dlatego też oferta usług pomocowych musi być zróżnicowana i dostosowana do wieku osób korzystających z pomocy. Sytuację demograficzną kształtuje przyrost naturalny, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2 - Przyrost naturalny

ZAKRES DANYCH	ROK 2021	ROK 2022
Liczba urodzeń	131	165
Liczba zgonów	373	402
Przyrost naturalny	- 242	- 237

Z analizy powyższych danych wynika, iż na terenie Gminy Gryfino zarówno w ubiegłym roku jak i w 2021 odnotowano znacznie więcej zgonów niż urodzeń. Co wskazuje jednoznacznie, iż nie odnotowano na terenie naszej Gminy przyrostu naturalnego.

DIAGNOZA

Ośrodek Pomocy Społecznej jest instytucją realizującą szeroko rozumianą pomoc osobom czy rodzinom, znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, utrudniającej samodzielne funkcjonowanie przy wykorzystaniu własnych zasobów i możliwości. Beneficjentami usług w naturalny sposób stają się osoby i rodziny, które samodzielnie nie radzą sobie z zaspokajaniem niezbędnych potrzeb bytowych i nie tylko. W Ośrodku, po dokonanej w roku 2017 reorganizacji struktury świadczącej usługi pomocowe, zostały utworzone trzy Sekcje, tj. Pierwszego Kontaktu, Pracy Socjalnej i Usług Społecznych. Tym samym OPS ma możliwość świadczenia usług finansowych, niefinansowych i specjalistycznych rodzinom potrzebującym wsparcia, w sposób celowany, pogłębiony i wieloobszarowy, co zwiększa efektywność świadczonej pomocy. Warto zaznaczyć, że w ostatnich latach zmienił się charakter beneficjenta usług społecznych, czego odzwierciedleniem jest zmiana ilościowa i charakter świadczonych usług. Ośrodek przy kontynuowaniu świadczenia pomocy finansowej głównie na rzecz środowisk z diagnozą niepełnosprawności, długotrwałej i ciężkiej choroby i kolejno bezrobocia, równoległe świadczy wymienioną powyżej pomoc niefinansową, z której istotną

rolę odgrywa szeroko rozumiana praca socjalna, a także usługi, na które diagnozuje znaczne zapotrzebowanie społeczne. Świadczenie pakietu usług pomocowych i współpraca pomiędzy poszczególnymi sekcjami pomocowymi jest niezwykle istotna w procesie pomocowym rodzinom potrzebującym.

Tabela nr 3 – Powody przyznania pomocy finansowej

POWÓD PRYZNANIA POMOCY	ROK 2020	ROK 2021	ROK 2022
Bezrobocie	80	73	69
Niepełnosprawność	307	285	274
Długotrwała lub ciężka choroba	92	75	82
Bezradność opiekuńczo - wychowawcza	57	75	82
Potrzeba ochrony macierzyństwa	34	26	30
Alkoholizm	48	46	37
Przemoc	5	2	3

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej

Z powyższej tabeli wynika, iż w okresie ostatnich trzech lat z pomocy finansowej korzystały głównie osoby niepełnosprawne, długotrwale lub ciężko chore i bezrobotne. W ubiegłym roku pomocą z powodu występującej bezradności opiekuńczo – wychowawczej objęto 82 rodziny. Zaznaczyć jednak należy, że bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych nie jest problemem dominującym. Poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby rodzin z dziećmi, korzystających z pomocy finansowej.

Tabela nr 4 – Liczba rodzin z dziećmi

ROK 2020	ROK 2021	ROK 2022
202	178	168

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej

Z powyższej tabeli wynika, iż w okresie ostatnich trzech lat zmalała liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej. Spowodowane jest to w szczególności zmianą dochodów beneficjenta, co przyczyniło się na zmniejszenie wysokości przyznanych świadczeń lub utratę praw do zasiłku z powodu przekroczenia kryterium dochodowego,

usamodzielnieniem się, np. podjęciem zatrudnienia, czy nabyciem praw do emerytury czy renty. Na sytuację życiową rodzin korzystających z pomocy wpływa wiele czynników. Wiele z nich jest konsekwencją bezradności, postrzeganej jako nieumiejętność radzenia sobie z codziennymi problemami.

Tabela nr 5 – Liczba rodzin objętych pracą socjalną.

RODZAJ POMOCY	ROK 2020	ROK 2021	ROK 2022
Pomoc finansowa i praca socjalna	211	189	207
Wyłącznie praca socjalna	152	143	164

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej

Z przedstawionej powyżej tabeli wynika, iż w okresie ostatnich 3 lat najwięcej rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną zostało w ubiegłym roku, zatem konieczne było zwiększenie zapotrzebowania na korzystanie z niefinansowych - specjalistycznych form pomocy. Tę formę pomocy udzielano bez względu na status materialny, przy jednoczesnym występowaniu innych dysfunkcji, wpływających niekorzystnie na prawidłowe funkcjonowanie rodziny.

Tabela nr 6 – Zakres podejmowanych działań w ramach pracy socjalnej.

ZAKRES PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ	ROK 2020	ROK 2021	ROK 2022
Liczba procedur Niebieskie Karty, wdrożonych przez pracowników socjalnych	3	14	9
Liczba wniosków złożonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przez pracowników socjalnych	6	13	16
Liczba rodzin objętych pracą socjalną w ramach procedury Niebieskie Karty	104	113	109
Liczba osób objętych pomocą w ramach procedury Niebieskie Karty	326	235	215
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, zgodnie z art. 12 a, w związku z bezpośrednim zagrożeniem zdrowia i życia	2	6	8
Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	63	74	84

Wysokość kosztów poniesionych przez gminę, związanych z ponoszeniem kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej	318.371,88 zł.	418.594,82 zł.	572.298,66 zł.
---	----------------	----------------	----------------

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej

Zadania w obszarze wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej w Gminie Gryfino są realizowane wieloobszarowo, w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne. Ośrodek Pomocy Społecznej dokonuje rzetelnej analizy sytuacji związanej z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej. Do głównych przyczyn podejmowania działań w tym zakresie zalicza się przede wszystkim zagrożenie przemocą, alkoholizm, narkomanię, choroby o podłożu psychicznym, niepełnoletność rodzica, nieporadność, brak chęci sprawowania regularnej opieki nad dzieckiem, pobyt rodzica poza granicami kraju czy w zakładzie karnym. Ponadto zauważa się znaczny wzrost kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej.

Tabela nr 7 – Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

ZAKRES DANYCH	2020	2021	2022
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	42	37	37
Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	91	75	83
Liczba asystentów rodzin	3	3	3

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej

Z danych ujętych w powyższej tabeli wynika, iż na przestrzeni trzech ostatnich lat liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny utrzymywała się na podobnym poziomie. Oznacza to, iż oferowana pomoc w tym zakresie jest w dalszym ciągu niezbędnym elementem wspierania rodziny.

Tabela nr 8 – Liczba rodzin korzystających ze specjalistycznego poradnictwa

RODZAJ POMOCY	2020	2021	2022
Pomoc psychologiczna	11	17	16
Terapia rodzinna w miejscu zamieszkania	9	12	13
Trening w mieszkaniu treningowym	2	3	3

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej

Dane zawarte w powyższej tabeli przedstawiają zestawienie liczby rodzin, które skorzystały ze specjalistycznej pomocy. Z analizy wynika, iż zarówno liczba rodzin, która skorzystała z psychologa, jak i liczba osób, które skorzystały z pomocy w ramach treningu w mieszkaniu treningowym utrzymuje się na zbliżonym poziomie. W przypadku terapii rodzinnej zauważa się nieznaczny wzrost liczby osób korzystających z tej formy wsparcia. Podkreślić należy, iż dodatkowe specjalistyczne wsparcie udzielane jest w ramach funkcjonowania Punktu Doradztwa i Konsultacji działającego przy Ośrodku Pomocy Społecznej.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Na terenie gminy Gryfino funkcjonuje wiele podmiotów lokalnego systemu wsparcia dziecka i rodziny o zasięgu gminnym i powiatowym. Należą do nich:

1) Placówki gminne, tj.:

- Urząd Miasta i Gminy Gryfino;
- Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Centrum Sportu i Rekreacji;
- Centrum Usług Wspólnych;
- Gryfiński Dom Kultury;
- Biblioteka Publiczna;
- Straż Miejska;
- Środowiskowy Dom Samopomocy;
- Dzienny Dom Senior +.

2) Placówki oświatowe gminne i powiatowe:

- Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Marii Dąbrowskiej w Gryfinie;
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Kpt. ż.w. Mamerta Stankiewicza w Gryfinie;
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Noblistów Polskich w Gryfinie;
- Szkoła Muzyczna I stopnia;
- Szkoła Podstawowa im. Ks. Barnima I w Żabnicy;
- Szkoła Podstawowa im. Małych Zesłańców Sybiru w Radziszewie;
- Szkoła Podstawowa im. Powstańców Westerplatte w Gardnie;
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Chwarstnicy;
- Przedszkole nr 1 im. Krasnala Hałabały w Gryfinie;
- Przedszkole nr 2 im. Misia Uszatka w Gryfinie;
- Przedszkole nr 3 Kubusia Puchatka w Gryfinie;

- Przedszkole nr 4 z oddziałami integracyjnymi im. Pszczółki Mai w Gryfinie;
- Przedszkole nr 5 im. Calineczki w Gryfinie;
- Żłobek Miejski w Gryfinie;
- I Liceum Ogólnokształcące im. Aleksandra Omieczyńskiego w Gryfinie;
- Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Gryfinie;
- Zespół Szkół Specjalnych w Nowym Czarnowie;

3) Instytucje powiatowe:

- Starostwo Powiatowe;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna;
- Powiatowy Urząd Pracy;

4) Pozostałe instytucje:

- Sąd Rejonowy;
- Komenda Powiatowa Policji;
- Placówki Służby Zdrowia;
- Kościoły i związki wyznaniowe;
- Lokalne stowarzyszenia.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest stworzenie spójnego systemu środowiskowej pracy opiekuńczo – wychowawczej, co przyczyni się do wspierania rodziny

w pełnieniu jej podstawowych funkcji. Warto podkreślić konieczność realizacji działań służących wspieraniu zasobów rodziny biologicznej, poprawie funkcjonowania społecznego rodzin, poprzez świadczenie usług pomocowych tj. finansowych, niefinansowych i specjalistycznych, koordynację usług w zakresie specjalistycznego poradnictwa, zmierzającą do przezwyciężenia trudności wpływających negatywnie na funkcjonowanie rodziny. Priorytetem przy realizacji tych zadań jest rzetelna współpraca z podmiotami działającymi w obszarze wspierania rodziny.

ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny skierowany jest do rodzin zamieszkujących teren Gminy Gryfino, przeżywających trudności w sferze opiekuńczo – wychowawczej, biologicznych rodzin, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, kobiet w ciąży i ich rodzin, rodzin z dziećmi, u których zdiagnozowano nieuleczalną chorobę, rodzin dotkniętych

problemem uzależnienia od alkoholu czy też uwikłanym w przemoc domową, które same nie są w stanie pokonać trudności w powyższej sferze.

Program nakierowany jest w szczególności do:

- 1) rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo – wychowawczych;
- 2) rodzin żyjących w niedostatku materialnym, w tym bezrobotnych;
- 3) rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą;
- 4) rodzin z dziećmi zagrożonymi niedostatkiem społecznym.

Niewydolność opiekuńczo – wychowawcza powoduje zaburzenia w zaspokajaniu podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, dlatego też bardzo ważny jest rozwój zintegrowanego systemu pomocy, w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności.

CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu jest wspieranie rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, zapobieganie dysfunkcji rodziny, a także diagnoza i monitorowanie potrzeb i problemów rodzin z dziećmi. Poniżej przedstawiono cele szczegółowe Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Gryfino na lata 2023 – 2025:

Cel szczegółowy 1 – Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom, które wymagają wsparcia, tj.:

1. Zapewnienie pomocy rzeczowej i materialnej.

Wskaźnik: liczba rodzin objętych pomocą.

2. Dożywianie dzieci.

Wskaźnik: liczba dzieci objętych pomocą.

3. Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy.

Wskaźniki: liczba prowadzonych procedur Niebieska Karta, liczba osób w rodzinie dotkniętej przemocą w rodzinie, liczba dzieci w rodzinie dotkniętej przemocą w rodzinie.

4. Prowadzenie monitoringu sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Wskaźnik: liczba rodzin/dzieci objętych monitoringiem.

5. Pomoc w zapewnieniu osobom niepełnosprawnym niezbędnego sprzętu ortopedycznego i środków pomocniczych.

Wskaźnik: liczba osób objętych wsparciem.

6. Zabezpieczenie środków finansowych w związku z współfinansowaniem pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Wskaźnik: wysokość środków finansowych przeznaczonych na współfinansowanie pobytu.

Cel szczegółowy 2 – Dążenie do zminimalizowania skutków sytuacji kryzysowych i podejmowanie działań, mających na celu odbudowę więzi rodzinnych oraz powrotu dzieci do rodzin biologicznych, w tym:

1. Zapewnienie pomocy asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze.

Wskaźniki: liczba asystentów rodzin, liczba rodzin objętych wsparciem asystenta.

2. Monitoring sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem bądź też z rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Wskaźnik: liczba rodzin objętych monitoringiem.

3. Objęcie specjalistycznym wsparciem terapeutycznym, psychologicznym, prawnym, itp.

Wskaźniki: liczba zatrudnionych specjalistów, liczba osób korzystających z pomocy.

4. Motywowanie do uczestnictwa w grupach wsparcia.

Wskaźniki: liczba utworzonych grup wsparcia, liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia.

5. Organizacja szkoleń i dążenie do utworzenia odpowiednich warunków działań podejmowanych przez rodziny wspierające.

Wskaźniki: liczba zorganizowanych szkoleń, liczba uczestników.

6. Podnoszenie kompetencji rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych w sposób prawidłowy oraz promowanie macierzyństwa i ojcostwa poprzez organizację m.in. szkoleń, warsztatów, konsultacji, specjalistycznego poradnictwa.

Wskaźniki: liczba przeprowadzonych spotkań, liczba uczestników.

7. Organizacja kampanii społecznych nt. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wskaźniki: liczba zorganizowanych kampanii, liczba uczestników.

8. Udzielanie wsparcia ze strony asystenta rodziny, mającego na celu przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym, podnoszenia kompetencji rodzicielskich itp.

Wskaźniki: liczba rodzin objętych wsparciem asystenta, liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych z pieczy zastępczej.

9. Prowadzenie pracy socjalnej.

Wskaźniki: liczba rodzin/ osób objętych pracą socjalną.

Cel szczegółowy 3 – Udzielanie wsparcia o charakterze interdyscyplinarnym dzieci i rodzin poprzez:

1. Bieżąca współpraca podmiotów podejmujących działania na rzecz dzieci i młodzieży oraz bieżąca koordynacja tych działań.

Wskaźnik: liczba podjętych działań w ramach współpracy.

2. Analiza i dobór właściwych działań naprawczych na rzecz rodziny i dziecka.

Wskaźnik: liczba podjętych działań.

Cel szczegółowy 4 - Podejmowanie działań w zakresie zapobiegania uzależnieniom i niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży, tj.:

1. Realizacja działań o charakterze profilaktyczno – edukacyjnym.

Wskaźniki: liczba zrealizowanych przedsięwzięć, liczba uczestników.

2. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży, w tym zapewnienie możliwości uczestnictwa w bezpłatnym wypoczynku i zajęć pozaszkolnych.

Wskaźniki: liczba zrealizowanych form wypoczynku, liczba uczestników.

3. Organizacja działań mających na celu integrację i aktywizację społeczności lokalnej w zakresie przeciwdziałania dysfunkcjom społecznym wśród dzieci i młodzieży.

Wskaźniki: liczba zrealizowanych przedsięwzięć, liczba uczestników.

4. Udzielanie pomocy uczniom mającym trudności w nauce.

Wskaźnik: liczba osób objętych pomocą.

5. Prowadzenie monitoringu środowisk zagrożonych i dotkniętych uzależnieniami, motywowanie do podejmowania leczenia.

Wskaźniki: liczba osób zgłoszonych do GKRPA, liczba osób, które podjęły terapię.

6. Podejmowanie działań mających na celu wspieranie i promowanie inicjatyw lokalnych obejmujących wsparcie rodziny i dziecka.

Wskaźnik: liczba podjętych inicjatyw.

7. Wsparcie wolontariatu jak również innych form działań, mających na celu uwrażliwienie na potrzeby innych.

Wskaźniki: liczba wolontariuszy, liczba zorganizowanych spotkań.

PRZEWIDYWANE EFEKTY

Spodziewanym rezultatem podejmowania działań wynikających z niniejszego Programu jest:

- 1) poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
- 2) ograniczenie występowania zjawisk destrukcyjnych, powodujących dysfunkcję rodziny,

- 3) wzrost świadomości społecznej na temat znaczenia prawidłowego funkcjonowania rodziny,
- 4) poprawa bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- 5) niwelowanie stopnia natężenia występowania negatywnych zjawisk wśród dzieci i młodzieży,
- 6) poprawa funkcjonowania rodziny w celu ukierunkowania na stworzenie odpowiednich warunków umożliwiających powrót dzieci z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej,
- 7) zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny celem zapobiegania ubóstwu, marginalizacji czy wykluczeniu społecznemu,
- 8) rozwój współpracy pomiędzy instytucjami realizującymi Gminny Program Wspierania Rodziny.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań wynikających z niniejszego Programu są środki własne Gminy, środki budżetu państwa i środki pochodzące z innych funduszy zewnętrznych. Środki niezbędne na zapewnienie realizacji zadań ujętych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny są cyklicznie planowane na każdy rok budżetowy w sposób efektywny i zabezpieczający potrzeby realizatora Programu.

MONITORING/EWALUACJA

Gminny Program ma charakter otwarty i długofalowy. W zależności od rozpoznawanych potrzeb będzie podlegał ewaluacji, natomiast monitoring przyczyni się do analizy oraz oceny skuteczności podejmowanych działań. Przyczyni się to do zaplanowania kolejnych zadań oraz doskonalenia już wprowadzonych. Do oceny zostaną wykorzystane wskaźniki wskazane w celach niniejszego Programu.

Monitoring i ewaluacja Programu pozwoli na rozpoznanie ilościowe rodzin wymagających pomocy, wyznaczenie kierunków działań z rodziną, wskazywanie jednostek współpracujących oraz określanie ich zadań, ocenę rezultatów prowadzonej pracy na rzecz rodziny. Monitoring realizacji zadań określonych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025 odbywać się będzie w formie sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, przedkładanego corocznie Radzie Gminy.

WYNIKI KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

W okresie od 29 maja 2023 roku do dnia 27 czerwca 2023 przeprowadzono konsultacje społeczne w celu wypracowania ostatecznej wersji dokumentu poprzez zgłaszanie uwag do projektu Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025. W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych wpłynęły trzy propozycje do projektu, natomiast uwzględniono dwie, z uwagi na to, iż trzeci formularz wpłynął po upływie terminu zakończenia konsultacji społecznych. Analizując propozycje wskazane w formularzach, tj., utworzenie Domu Wsparcia świadczącego usługi dorosłym osobom niepełnosprawnym w ramach czasowego pobytu całodobowego w celu zapewnienia im kompleksowej opieki podkreślić należy, że stanowi to ważny aspekt w życiu społecznym mieszkańców Gminy Gryfino. Tym samym uznaje się za zasadne podjęcie działań zmierzających do realizacji przedsięwzięcia po przeprowadzeniu odpowiedniej procedury w powyższym zakresie w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Wymaga to również uwzględnienia w strategicznych dokumentach planistycznych Gminy Gryfino.

PODSUMOWANIE

Reasumując, zamierzeniem realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny jest stworzenie optymalnych warunków zmierzających do poprawy jakości życia rodzin i dzieci, znajdujących się w kryzysie oraz zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. Działania pomocowe przybiorą charakter profilaktyczny, edukacyjny, interwencyjny i naprawczy. Cele uwzględnione w Programie staną się możliwe do zrealizowania, gdy rodzina zostanie objęta kompleksowym wsparciem. Ze względu na nieustające zmiany zachodzące w środowisku społecznym konieczne jest ciągłe i systematyczne poszukiwanie nowych inicjatyw i rozwiązań, na rzecz przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania swoich obowiązków.

SPIS TABEL:

Tabela 1.

Struktura wiekowa ludności Gminy Gryfino.....4

Tabela 2.

Przyrost naturalny.....5

Tabela 3.

Powody przyznania pomocy finansowej.....6

Tabela 4.

Liczba rodzin z dziećmi.....6

Tabela 5.

Liczba rodzin objętych pracą socjalną.....7

Tabela 6.

Zadania zrealizowane w ramach pracy socjalnej.....7

Tabela nr 7.

Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny.....8

Tabela nr 8.

Liczba rodzin korzystających ze specjalistycznego poradnictwa.....8

UZASADNIENIE

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy obowiązek opracowania i realizacja gminnych programów wspierania rodziny. Ustawodawca w art. 179 ust. 2 w/w ustawy wskazał, iż rada gminy uchwała gminny program wspierania rodziny, biorąc pod uwagę potrzeby związane z realizacją zadań w tym zakresie.

Mając na uwadze powyższe podjęcie uchwały jest zasadne.

Sporządziła:

Aleksandra Szymanowicz